

Gospodarske stvari.

Pogoji letošnjega konjskega premiranja.

Dalje: črtež premiranja konj l. 1881.

II. Splošno velja kot glavni pogoj vsakemu konjerejcu, ki želi s konjem svojim premijo dobiti, da mu njegova žival kaže tiste lastnosti, katere se v njegovem konjerejskem okolišju od konjskega plemena tirjajo. Dalje se daje prednost tistim živalim, katerim se vidijo sposobnosti konjerejsko pleme zboljšavati. Prednost imajo tudi konji, čijih rod je dopričan, pred onimi, čijih starši so nepoznani.

Kobile z žrebeti premirajo se petletne in starejše brez omejenja let, se vé, če so zdrave, krepke, vrljih plemenskih lastnostij ter imajo dobro žrebe seboj.

Premija se prisodi kobili, če je z ubrejitevskim postavnim spričalom dokazano, da je žrebe od cesarskega, licenciranega ali lastno domačega žrebca ter da župan potrdi, kako je kobila uže pred porodom žrebeta bila last onega posestnika, ki se poganja za premijo. Nič pa ne dene, če je kobila uže poprej večkrat bila premirana.

Mlade kobile 4letne noriškega in 5letne vsakega drugega plemena bodo tudi premirane. Posestnik mora dokazati, da je kobila od žrebca cesarskega, licenciranega ali lastno domačega, da je od podobnega žrebca ubrejena in da jo ima uže leta dni. Triletno žrebice ne smejo biti ubrejene, razven onih noriškega plemena. Enkrat premirane kobile dobijo poznej zopet premijo le, če priženejo svoje žrebe seboj.

Žrebeta. Eno ali dvaletna žrebeta noriškega plemena morejo dobiti premije, če so od posestnika dobro vzrejena in je se nadejati, da bodo pri ugodnem razvitku in nadalejšnjem dobrem izreju kedaj dobri plemenski žrebci ali pastuhi. Toda dokazati se mora s pravilnim ubrejitevnim spričalom, da je žrebetu oča državen, licenciran ali lastno domač žrebec posestnikov. Naposled mora še od srenjskega predstojnika pismeno potrjeno biti, da je žrebe najmenje eno leto lastnina onega posestnika, ki se za premije poganja. Ako je več žrebet, ki so jednako premije vredna, prisodi se najprvle premija tistemu, čegar posestnik po svojem srenjskem predstojniku in dveh pričah ali drugače verjetno dokaže, da ima doma hlevov in prostorij, kakoršnih je za razumno vzrejanje žrebet treba t. j. kder je zraven dovoljne krme tudi pristo gibanje in hojenje na zrak po leti in po zimih mogoče.

Enoletna premirana žrebeta zamorejo tudi prihodnje leto kot dvaletna žrebeta premije dobiti. Dvaletna žrebeta, letos premirana, ako jih drugo leto zopet na premirenje postavijo in so med tem popolnem dorastla ter kažejo izvrstne lastnosti, kupijo se od vlade za deželne žrebce ali se jim prisodi licenca za ubrejevanje. Žrebetom drugih nego noriškega plemena se ne bodo delile premije.

Žrebice. Eno ali dvaletne žrebice morejo biti premirane, vse jedno ali jim je oča državen, licenciran ali lastno domač žrebec in mati lastno domača kobila. Treba je le, da jih je lastnik dobro vzredil, tako, da se je pri ugodnem razvitku in nadalejšnjem dobrem izreju nadejati, da bodo kedaj dobre plemenske kobile. Njihov rod mora po postavnih ubrejitevnih spričalib biti dokazan. Jednako tudi, če jih je posestnik iz domačega plemena vzredil, mora biti dokazano s pismenim potrdilom srenjskega predstojnika, da je žrebica najmeuje leta dni lastnina onega posestnika, ki se za premijo poganja. Žrebice kot enoletne premirane zamorejo tudi drugo leto za premiranje tekmovati. Žrebci letos ne bodo premirani. (Konec prihodnjic.)

Kako je treba pure odrejati.

Pure odrejati nese lep dobiček, ako odreja srečno izteče. Mlade pure so vendar zelo rahle in občutljive. Predno niso $\frac{1}{4}$ leta stare in predno njihovo truplo ni s perjem popolnoma obraščeno, mrzlega in mokrega vremena prenesti ne morejo. Črne in rujave pure so bolj trdne in za to jih imajo bolj radi. Za pleme se jemljejo le velike, močne, mesnate, okroglaste in najmenje 2 leti stare živali. Štiri do šest samic štejejo na jednega samca. Valeči puri se podloži 14 k večemu 17 jajc. Stare in mlade, brž ko se izvalé, se zaprejo v suh hlev, ki ima do 20° C. toplote. Da hlev tako topel postane, to se da prav lahko doseči, ako se tla z ovčjim gnojem nasteljejo in potem z deskami pokrijejo. Teden dni pozneje bolje kaže živali v drugi hlev premestiti, kateri ima pod izzbite ilovice, ki se potem na 6 centimetrov na debelo s peskom posuje. Pesek se mora dan na dan pregrabiti in izsnažiti. Vrh tega je treba v kakem kotiči nekaj plev natrositi, ki se morajo pa vsak dan z novimi zamenjati. Mlade pure so tako neukretne, da prve dni še same jesti ne znajo. Dobro jih je pitati in sicer s trdo kuhanimi z lupino vred drobno sesekanimi in z drobnjakom pomešanimi jajci. Ko so 14 dni stare, se jim postavlja turšični drobljanec, koprive itd. Vse, kar se jim položi, mora biti frišno in nepokvarjeno. Tudi posoda za vodo se mora pridno vmivati in vsak dan po trikrat frišna voda dati. Prekle, na kterih po noči posedajo, s prva ne smejo više biti ko 15 centimetrov od tal, ker sicer živalice z njih popadajo in si prsne kosti zlomijo in vzkrivijo. Pure morajo imeti solnce, se pa tudi proti solncu skriti moči. Dokler jim glavice še niso rudeče, se ne smejo pred deveto uro na prosto izpuščati, ker v ti starosti še rose prenašati ne morejo. Tudi gre za to skrbeti, da ni kropiv blizo, da se po njih ne opečejo. Če so živalice $\frac{1}{4}$ leta stare, se jim polaga že trdnejša piča in že smejo po polji, lesu in po travnikih z drugo perutino vred okoli letati.